

ΚΥΠΡΙΑΚΑ ΚΑΙ ΑΛΛΑ ΕΓΓΡΑΦΑ
ΕΚ ΤΟΥ ΠΑΛΑΤΙΝΟΥ ΚΩΔΙΚΟΣ 367
ΤΗΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ ΤΟΥ ΒΑΤΙΚΑΝΟΥ ¹

ⲘⲘ (φ. 175^ε—176^α)

Οὕσπερ ἡ φύσις ἐλευθέρους ἀπέδειξεν, τούτους τυραννική βία
εἰς δούλους μετήνεγκεν. Ὁ δὲ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς καὶ
θεὸς ἐν τῷ σταυρῷ τὰς αὐτοῦ χεῖρας ἀπλώσας καὶ τῷ τιμίῳ αὐτοῦ
αἵματι τοὺς δακτύλους αὐτοῦ ἐρυθρώσας πᾶσιν ἡμῖν τὴν ἐλευθερίαν
ἔδωρήσατο. Ἀλλὰ καὶ ὁ θειότατος ἀπόστολος Παῦλος οὕτως βοᾷ·
Ἀδελφοί, Χριστὸς ἡμᾶς ἐξηγόρασεν τῷ τιμίῳ αὐτοῦ αἵματι. Τοίνυν
καὶ γὰρ ὁδεῖνα ὁ τὸ εἰκελὸν ὄνειμα ἐν τῇ ἀρχῇ τοῦ ὕφους προτάξας
καὶ ἐν τῷ τέλει ὑποτάξας εἰς πίστωσιν τῆς ἀληθείας καὶ τῶν ὑπο-
τεταγμένων βεβαίωσιν· καὶ γὰρ ἐκ τῶν πλουσίων δωρεῶν τοῦ φιλαν-
θρώπου καὶ ἐλεήμονος θεοῦ ὠνησάμην σὲ τὸν δεῖνα τὸν Ῥωμανίτην 10
τὸν ἐκ τῆς χώρας τῆςδε διὰ ἡμετέραν ὑπηρεσίαν καὶ δούλευσιν.
Καὶ τὴν σήμερον διήγειρεν ὁ τῶν κρυπτῶν γνώστης Κύριος τὴν
διάνοιάν μου τοῦ ποιῆσαι σε ἐλεύθερον καὶ ἀκαταζήτητον πάσης
δυναστικῆς δουλείας, ὡς ἵνα εὕρω καὶ γὰρ τὸν θεὸν ἴλεων ἐν ἡμέρᾳ
τῆς κρίσεως. || Καὶ ἰδοὺ καλῆ πίστει καὶ διανοίᾳ μου δλοκλήρω καὶ 11
συνεχοῦς διασκέψεως ἐλευθερῶ σε τὸν προρρηθέντα ὁδεῖνα τὸν Ῥω- 16
μανίτην τοῦ εἶναι σε ἐλεύθερον παντελεύθερον Ῥωμαῖον πολίτην
ἀδούλωτον, ἐξάγειν ἔθην καὶ ἔπου βούλη καὶ κατοικεῖν, διαπερῶν
ἔθην ἢ διάνοιά σου ἔλκη σε, καθὼς εἶης ἐλεύθερος παντελεύθερος

1. οὕσπερ τυραννική ἐκ τοῦ τυραννική 3. χεῖρας ἀπλώσας 7. οὐδ
ἀρχῇ 10. ὠνισάμην 13. ποιῆσαι 14. εὕρω ἴλεον 15. κρίσεως
16. συνεχοῦς προρρηθέντα οὐδ 18. ἔθην βούλει ἔθην 19. σοῦέλκυσε

1 Συνέχεια ἐκ τοῦ ΙΕ' τόμου τοῦ νέου Ἑλληνομνήμονος σ. 165.

Ῥωμαῖος πολίτης. Ὅστις δὲ βουλευθῆ, ἢ ἐγὼ ἢ ἄλλος τις ἂν εἶη, ὁ τοιοῦτος μὴ ἴδῃ ἕλεων πρόσωπον θεοῦ, ἀλλ' ἔξει τὰς ἀράς τῶν τριακοσίων δέκα καὶ ὀκτὼ θεοφόρων πατέρων καὶ τὸ ἀνάθεμα. Ζημιοῦται δὲ καὶ εἰς τὸ βασιλικὸν βεστιάριον νομίσματα χρυσᾶ δέκα καὶ τῷ δημοσίῳ τὸ διαφέρον, ἐδραίου καὶ ἀπερικλονίτου τηρουμένης τῆς παρούσης νομικῆς ἐγγράφου ἐλευθερίας. Ἐρμηνευθὲν τὸ ὕφος παρὰ νομικοῦ καὶ γραφέως ἐνώπιον τῶν κατευρεθέντων μαρτύρων, ἄνωθεν ἐμοῦ προτάξαντος καὶ ἐν τῷ τέλει ὑποτάξαντος.

60 (φ. 176α-β)

Αἰχμαλωτικὸν

Ἀγαπητοὶ ἀδελφοί, οἱ τὴν ἐλπίδα ἔχοντες εἰς τὸν Κύριον ἡμῶν
 10 Ἰησοῦν Χριστὸν τὸν βυόμενον ἡμᾶς ἀπὸ πάσης ὀργῆς καὶ ἀνάγκης, ἱκανῶς βούλομαι ἀναμνήσαι τὴν ὑμετέραν ἀγάπην καὶ δεῖξαι ὅτι μικρὰ διδόντες μεγάλων ἀξιούμεθα, πολλὴν ἐπιδείκνυσθαι δαψιλίαν περὶ τὴν ἐλεημοσύνην, ἵνα μικρὰ διδόντες μεγάλων ἀξιοθῶμεν. Ποῦ γὰρ ἴσον εἶπέ μοι ἀργύριον μικρὸν δοῦναι καὶ συγχώρησιν ἁμαρ-
 15 τημάτων κομίσασθαι, θρέψαι πεινῶντα καὶ παρρησίας ἀξιοθῆναι ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ τῇ φοβερᾷ καὶ ἀκοῦσαι τῆς βασιλείας ἀντάξια ῥήματα. Ἐπεινάσα γὰρ καὶ ἐδώκατέ μοι φαγεῖν. Μὴ γὰρ ὁ σοὶ παρασχὼν τὴν τοσαύτην δαψιλίαν οὐκ ἔδύνατο κάκεινου τὴν ἐνδειαν παραμυθήσασθαι; Διὰ τοῦτο γοῦν ἀφήσιν αὐτὸν τῇ πενίᾳ
 20 τρύχεσθαι, ἵνα κάκεινος τῆς ὑπομογῆς πολὺν κομίσῃται τὸν μισθὸν καὶ σὺ τὴν ἀπὸ τῆς ἐλεημοσύνης σαυτῷ προστεθῆς παρρησίαν. Εἶδες φιλανθρωπίαν δεσπότου, πῶς ἅπαντα διὰ τὴν ἡμετέραν οἰκονομεῖ σωτηρίαν; Ὅταν οὖν ἐννοήσῃς, ὅτι διὰ σὲ καὶ τὴν σὴν ὠφέ-
 21 λειαν ταῦτα γέγονε, μὴ παρέλθῃς ἀνηλεῶς, ἀλλὰ γενοῦ πιστὸς οἰ-
 176β κονόμος τῶν παρὰ τοῦ δεσπότου σοὶ παρασχεθέντων, ἵνα || τὴν ἐκεῖ-

1. βουλευθῆ τίς 2. ἕλεον ἔξει Ἰ'Ι 5. τῷ διαφέρων ἀπαρακλονίτου τηρουμένης 7. κατ' εὐρεθέντων 9. ἀδελφοί 10. πᾶσης 12. ἀξιούμεθα δαψιλίαν 14. ἴσον ἁμαρτημάτων 15. πεινόντα 17. μὴ 18. τοσαύτην ἐκ τοῦ τοσαύτην δαψιλίαν 19. ἀφείσιν πενεῖα 20. πολλὴν 21. προαποθῆ 25. σοὶ ἐκ τοῦ σου

γου ἔνδειαν πρᾶμυθησάμενος πολλήν ἐπισπάσαι τὴν ἄνωθεν εὐ-
 νοιαν· καὶ δόξασόν σου τὸν δεσπότην, ὅτι διὰ σέ τὴν καὶ τὴν σὴν
 σωτηρίαν συνεχώρησεν ἐκεῖνον ἐν πενία διάγειν, ἵνα σὺ δυνηθῆς
 ἔδον εὐρεῖν, δι' ἧς δυνήσῃ καὶ τὰ ἡμαρτημένα σοι ἀπονίψασθαι καὶ
 τὰ παρὰ τοῦ δεσπότου παρασχεθέντα καλῶς οἰκονομήσας τῶν ἐπαί- 5
 νων ἐκείνων ἀξιωθῆναι. Εὐ δοῦλε ἀγαθὲ καὶ πιστὲ ἐπὶ ὀλίγα ἦς
 πιστὸς, ἐπὶ πολλὰ σε καταστήσω, εἴσελθε εἰς τὴν χαρὰν τοῦ κυ-
 ρίου σου. Καὶ ἰδοὺ γνωστὸν ἔστω πᾶσιν ὑμῖν, ὡς ὅτι ὁ παρῶν ἀδελ-
 φός ἡμῶν τότε ὁ ἐκ χώρας Πύργων ὀρμώμενος, καθότι ἐπορθήθη ἡ
 τριζύτη χώρα παρὰ τοῦ αἰμοχαροῦς καὶ πάντας ἄρδην ἀπολλύντος 10
 ἔθνους ταταρικοῦ αἰχμαλωτίσθησαν μετὰ τοὺς λοιποὺς καὶ τὰ δύο
 τέχνα αὐτοῦ, ὁ δὲ πολλὰ ἀναζητήσας, μόλις εὔρεν αὐτὰ ἐν πόλει
 Λασαρία ἐν οἰκίᾳ Τατταβούλη, καὶ πολλὰ παρακαλέσας τὸν κύριον
 αὐτῶν, μόλις καμφθεὶς ἠθέλησε πωλῆσαι αὐτὰ καὶ ἐπεκόπη ἡ
 τριζύτη τιμὴ ἄσπρα φν'. Τανῦν δὲ κατέφυγεν εἰς ὑμᾶς τοὺς ὁμο- 15
 φύλους καὶ ὀρθοδόξους Χριστιανοὺς μετὰ καὶ τῆς ἡμετέρας γραφῆς
 ἵνα ὀρέξητε αὐτὸν χεῖρα βοήθειας καὶ ἀπεκβάλλειν τὰ αἰχμάλωτα
 αὐτοῦ· ὅπως τῶν ἐπηγγελμένων ἀγαθῶν ἐπιτύχοιμεν ἅπαντες ἐν
 Χριστῷ Ἰησοῦ τῷ Κυρίῳ ἡμῶν, ᾧ ἡ δόξα καὶ τὸ κράτος σὺν τῷ
 ἀνάρχῳ αὐτοῦ πατρὶ καὶ τῷ παναγίῳ καὶ ἀγαθῷ καὶ ζωοποιῷ αὐτοῦ 20
 πνεύματι νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων ἀμήν.

Μηνι.

καὶ ἡ ὑπογραφή τοῦ γραφέως

61 (φ. 177α)

Κατὰ τὴν ἡ' τοῦ Αὐγούστου μηνὸς τῆς ωιζ' ἐγχρονίας ἡμέρα
 Δευτέρα τέλος τοῦ βίου ἐχρήσατο ὁ εὐγενέστατος μεσορ ζωῆς τήνα- 25
 πλ ὁ αὐθέντης τοῦ Ἀρσουφίου.

1. ἐπισπᾶσαι 2. διασέ 3. πενία 4. δυνηθεὶς 5. δυνήσει καὶ τὰ δις
 6. οἰκονομήσεις 7. καταστήσω 8. ὀρμώμενος 9. ἀπολλύντος 10. τα-
 ταρικοῦ ἐκ τοῦ ταταρικοῦ αἰχμαλωτίσθησαν 11. τα-
 14. καμφθῆς 15. ὑμᾶς ὁμοφίλους 16. ὀρέξητε 17. Πρὸ τοῦ ἅπαντες
 ἄλλο ἅπαντες διαγεγραμμένον 18. 23 - 24. ἡμέρα δευτέρα ἄνωθεν 24. μεσορ
 25. ἀρᾶσουφίου

Κατὰ τὴν ε' τοῦ Ἰουνίου μηνὸς ἡμέρα ε' τῆς καιτῆ ἐγγχροσίας
 ὥρα ε' ἐφονεύθη, ὁ ὑψηλότατος μεσὺρ Ἀμαρρὶ τὲ Δεζινία ὁ αὐ-
 θέντης τῆς Τύρου καὶ γκουβερνούριος τοῦ ῥηγάτου τῆς Κύπρου
 παρὰ καβαλλάρου τοῦ Συμοῦν τε Μουντολιφ εἰς τὴν ἑαυτοῦ τζάμ-
 5 πραν τῶν εἰκημάτων Λευκουσίας, κατὰ δὲ τὴν ε' ἡμέραν τῆς ἐπαύ-
 ριον ἐκήδευσαν τὸ σῶμα αὐτοῦ εἰς τὴν καθολικὴν ἐκκλησίαν τῆς
 Ἁγίας Σοφίας.

62 (φ. 177α-β)

Ἐν ὀνόματι τοῦ πατρὸς καὶ τοῦ υἱοῦ καὶ τοῦ ἁγίου Πνεύματος
 Παῦρος οὐδεὶνα ὁ ἐν τῷ χωρίῳ τῶν Λευκαρίων τῆς ἐνορίας Ἀμα-
 10 ρουσίας ὀρμώμενος, ἐτι δὲ καὶ Εὐφημία ἡ ἐμόζυγος αὐτοῦ καὶ οἱ
 τούτων παῖδες οὐδεὶνα καὶ οὐδεὶνα οἱ τὸν τίμιον σταυρὸν οἰκειοχεί-
 ρως ἐν τῇ ἀρχῇ τοῦ ὕφους ἐγγαράξαντες εἰς πίστωσιν τῆς ἀληθείας
 καὶ τῶν ὑποτεταγμένων βεβαίωσιν τὸ παρὲν τῆς ἀληθείας πρατο-
 15 ρίειν ἐγγραφον τὸ ἐκ τινος ἀνάγκης ἢ βίας ἢ χλεύης ἢ δελεασμοῦ
 ἢ ἄλλης τινὸς τῆς οἴασοῦν αἰτιατικῆς προφάσεως, σὺν προθυμίᾳ
 εὖν μᾶλλον ἡμῶν καὶ καρδίας ἀπλότητι μετὰ νενοτημένου σκοποῦ
 καὶ συνεχροῦς διασκέψεως. Καὶ γὰρ ἀμπέλιον κεκτίμεθα ἐν τῷ χω-
 20 ρίῳ Λάκκων ἐν τῇ τοποθεσίᾳ τοῦ Ἐπανωκάμπου στοίχων ἕξ μέσον
 τοῦ ἀμπελίου καὶ Ἰωάννου τοῦ Σεκρετικοῦ, ὃ ἔλαχεν κάμου τοῦ
 ρηθέντος Γεωργίου ἐκ πατρικοῦ κλήρου, καὶ διὰ τὴν ἡμετέραν
 πτωχείαν καὶ ἀδυναμίαν ἀποροῦντες τούτου καὶ ἀφανίζοντες καὶ
 25 ἄλλῳ τρόπῳ διὰ τὸ κατοικεῖν ἡμᾶς ἐν τῇ Λευκουσίᾳ καὶ μακρὰν
 ἀπεχόντων οὐ δυνάμεθα ἐν τούτοις ἐργάζεσθαι· εἰσι γὰρ ἐν τόποις
 τρισὶ καὶ ἕνεκεν τούτου ἡβουλήθημεν ἕξ αὐτῶν ἐξωνῆσαι μέρος τι
 καὶ καλλιεργῆσαι καὶ ἐνδυναμῶσαι τὰ ἐπίλοιπα εἰς συμφέρον τῆς
 αὐθεντίας καὶ τῆς ἡμετέρας πτωχείας, καὶ πολλὰ ταλαντεύσαντες

2. ἐφονεύθη   5. οἰκειμάτων   6. ἐκήδευσ   9. οδενω   10. ὀρμώμενος
 10. ὀμόζυγος   11. οδνα καὶ οδνα   12. ἀρχή   14. τίνάς   15. οἴας' οὖν
 15. αἰτιατικῆς   16. ἀπλότητι   νενοουμένου   17. κεκτίμεθα   18. επα-
 νωκάμπου ἕξ   19. ὁ   21. πτωχίαν   ἀπωροῦντες   24. ἕνεκεν τούτου
 ἡβουλήθημεν   ἐξωνῆσαι   τί   25. καλλιεργεῖσαι

καὶ διακηρύξαντες οὐδένα εὐραμεν ὠνήσασθαι τὸ τοιοῦτον ρηθὲν ἀμπέλιον || εἰς τὸ ἀρεστόν ἡμῶν, εἰ μὴ σὲ τὸν Ἰωάννην τὸν Σε- φ. 1174
 κρητικόν, καὶ παρακαλέσαντές σε ἵνα ποιήσης πρὸς τὸν κατὰ τὴν
 ἡμέραν πράκτορα τὸν μεσοῦρ Ρολαντὸν τὸν Λαμπάμε, ἵνα παραχω-
 ρήσῃ τοῦτο διὰ τὴν ἡμετέραν πτωχείαν τοῦ γενέσθαι πρᾶσις εἰς τὰ
 ρηθὲν ἀμπέλιον καὶ νὰ μείνουν τὰ ἐπίλοιπα ἡμῶν ἀμπέλια. Ὁ καὶ
 πεποίηκας καὶ ἡμεῖς ἐπανεπαύθημεν καὶ εὐχαριστήσαμέν σοι. Καὶ
 ἰσοῦ καλῆ πίστει καὶ ἀρεσκείᾳ πιπράσκωμεν τὸ τοιοῦτον ρηθὲν ἀμ-
 πέλιον πρὸς σὲ Ἰωάννην τὸν Σεκρητικόν καὶ πρὸς τὸ ἅπαν μέρος
 σου καθὼς καὶ πλησιάζει σου μετὰ δικαίου καὶ προνομίας αὐτοῦ εἰς 10
 νομισμάτα ἑκατὸν, λαβόντες ταῦτα ἀπὸ τὰς χεῖράς σου ἔμπροσθεν
 τοῦ πράκτορος καὶ τοῦ σεκρέτου, καὶ ἐπαρεδώκαμέν σοι τὸ τοιοῦ-
 τον ρηθὲν ἀμπέλιον εἰς τελείαν σου δεσποτείαν καὶ κυριότητα
 ποιεῖν καὶ πράττειν καθὼς βουλευτόν, οἷον πωλεῖν, χαρίζειν, προι-
 κίζειν, ἀνταλλάττειν καὶ ἄπλῶς εἶ τι δόξῃ σοι. Καὶ ἀπὸ τοῦ νῦν 15
 ἡμεῖς ἐκστάντες καὶ σὲ ἀποκαταστήσαντες καὶ ἡμεῖς ἀποδεσπό-
 ζόντες τοῦτο καὶ σὲ δεσπόσαντες καὶ εἶναι καὶ διαμένειν σε. Μᾶλ-
 λον καὶ διωρίσατο ὁ ρηθεὶς πράκτωρ καὶ ἐγγραφή ἢ παροῦσα πρᾶσις
 εἰς τὸ σέκρητον καθὼς γέγονε τῇ θελήσει ἡμῶν ἔμπροσθεν αὐτοῦ.
 Διὰ γὰρ τοῦτο καὶ τὸ παρὸν πρατορικὸν ἔγγραφον ἐμαρτυρήθη παρὰ 20
 τῶν κάτωθι δηλουμένων κριτῶν τῆς κατὰ τόπον αὐλῆς καὶ ἐβουλ-
 λώθη καὶ παρὰ τῆς σφραγίδος τοῦ ρηθέντος ἀνωθι πράκτορος τοῦ
 μεσοῦρ Ρολαντὸν τὸν Λαμπάμε τοῦ ἔχειν σε τοῦτο εἰς ἔνδειξιν καὶ
 ἀσφαλείαν. Ὅστις δὲ βουλευθῆ ἑναντιῶσαι ἢ λογοπραγήσαι ἢ ἀντι-
 τεῖναι τὸ παρὸν τῆς ἀληθείας πρατορικὸν ἔγγραφον καὶ οὐκ ἐμμέ- 25
 νει καὶ οὐ στέργει, ὅστις ἂν εἴη, ἴδιος ἢ ξένος, οὐ μόνον οὐ μὴ
 εἰσακούεται παρὰ παντὸς νοταρίου καὶ κριτηρίου, ἀλλ' ἐν τῷ μὴ
 εἰσακούεσθαι ζημιοῦσθαι καὶ εἰς τὸ βασιλικὸν βεστιάριον νομί-

1. διακηρύξαντες εὐραμεν ὠνήσασθαι 4. ῥολαντὸν παραχωρήσῃ
 5. τοῦτο πτωχίαν πρᾶσις 6. ὁ 8. καλῆ ἀρεσκεία 11. Ἰωάννην λα-
 βόντες χεῖρας 14. καθὼς 15. ἀπλῶς 17. σε διαμένειν 18. διό-
 ρισατο πρᾶσις 20. ἐμαρτυρήθη 22. σφραγίδος ἀνω* 23. μεσοῦρ ῥω-
 λαντ 24. ἀσφαλείαν ὅστις βουλευθῆ λογοπραγεῖσαι 25. οὐχ*
 28. ζημιοῦσθαι

σματα κε' καὶ τῷ δημοσίῳ τὸ διαφέρον, ἐδραίου τηρουμένου καὶ ἀπερικλονήτου καὶ παρὸν καὶ ἀληθὲς πιπράσεως ἔγγραφον. Ἐρμηνευθὲν τὸ ὕφος παρὰ τοῦ νομικοῦ καὶ γραφέως παρὰ τοῦ ἐτέρου ταξουλλαρίου καὶ πρωτοῖερέως κυροῦ Ἀγαπίου ἄνωθεν ποιήσαντες τὸν τίμιον σταυρὸν ἐνώπιον τῶν ὑπογραψάντων μαρτύρων. Μηνί.

63 (φ. 178b)

Συστατικὸν

Θεσπίματος παλαιοῦ ἐκτεθέντος παρὰ τοῦ κορυφαίου τῶν Ἀποστόλων Πέτρου, γραφῆ δὲ τυπωθέντος παρὰ τῶν ἐν Νικαίᾳ θείων πατέρων, ὡς ἄνευ συστατικῶν γραμμάτων τοῦ χειροτονήσαντος ἐπισκόπου μὴ ἀπαίρειν τινὰς τῶν ἱερωσύνην ἐπειλημμένων εἰς ἕτεραν πόλιν, ὅπως μὴ κρίνωνται παρὰ τοῖς κοσμητοῖς καὶ πρόσκομμα γένηται τὰ ἱερά τοῖς ἀνιέροις, τούτοις τοῖς ἱεροῖς κανόσι καὶ θεσπίμασι κανονισθεὶς ἐγὼ ὁ ἐλάχιστος μητροπολίτης ὑπέρτιμος Χαλκηδόνος Συμεὼν, τὸν εὐλαδέστατον Σαραπίωνα, μαρτυρηθέντος παρὰ τοῦ ἀγιωτάτου πατριάρχου Ἀλεξανδρείας κυροῦ Ἀθανασίου καὶ παρὰ τῶν εὐλαβεστάτων ἱερέων καὶ λαϊκῶν ἀξιολόγων τοῦ εἶναι αὐτὸν ἄμωμον ἐν πᾶσι σεμνῆς τε πολιτείας καὶ ὀρθῆς πίστεως, τοῦτον χειροτονήσαντες πρεσβύτερον, δεδώκαμεν αὐτῷ τὸ παρὸν ἀπολυτικὸν ὡς ἐκσφράγισμα τοῖς ἐντυγχάνουσι τοῦτον δέχεσθαι ἀσμένως καὶ μὴ ὑπολήψαι τισι καθυποβάλλεσθαι ὡς ἑτερόδοξον εἴτε τὸν βαθμὸν ὑποκλέψαντα. Ἐγράφη καὶ ἐσφραγίσθη μηνί Μαρτίῳ ἐσχάτῃ Ἰνδικτιῶνος α' τοῦ ὧσια' ἔτους.

† Ὁ Μητροπολίτης Χαλκηδόνος ὑπέρτιμος Συμεὼν

64 (φ. 179a)

Τάξις τῆς ψήφου ἐπισκόπου

Μηνί Ἰανουαρίῳ κδ' τῆς ωκῆ' ἐγγχρονίας ἐκαταλάβαμεν ἐν τῇ

1. τῷ διαφέρων 4. ἄνω 7. γραφῆ 8. χειροτονήσαντος ἐκ τοῦ χειροτονήσαντος 9. ἐπὶλημμένων 10. πρόσκομα 12. κανονηθεὶς ἐλάχιστος 18. ἀπολυτικὸν 20. εἴτε 22. ἐγγχρονίας ἐκάταλαβαμεν

πόλει Νεμεσῶ ἡμεῖς οἱ κληρικοὶ τῆς ἁγιωτάτης ἐπισκοπῆς Ἀμα-
 θουσίας, ὃ τε οἰκονόμος καὶ οἱ λοιποὶ καὶ ἐμφανίσσαμεν τὸν θάνα-
 τον τοῦ ἐπισκόπου κυροῦ Ματθαίου ἐνώπιον τοῦ πανιερωτάτου ἐπι-
 σκόπου Νεμεσοῦ τοῦ φρὲ Παρατι (:) κατὰ τὴν ἡμετέραν συνήθειαν
 καὶ κατὰ τὴν περίληψιν τοῦ ὀρδινιασμοῦ τοῦ ἁγιωτάτου Πάπα 5
 Ἀλεξάνδρου. Ὁ αὐθέντης ἡμῶν ἐπίσκοπος Νεμεσοῦ, ὃ προρρηθεὶς
 φρὲ Παρατι διωρίσατο ἡμᾶς ἵνα ποιήσωμεν ἐκλογήν καὶ ψήφον
 ἐπισκόπου εἰς σῶμα τετιμημένον καὶ ἄξιον μετὰ παρακλήσεως τῆς
 χάριτος τοῦ ἁγίου Πνεύματος. Ἡμεῖς δὲ οἱ προρρηθέντες κληρικοὶ
 τῆς ἐπισκοπῆς Ἀμαθουσίας μετὰ πολυημέρου βουλῆς καὶ σκέψεως 10
 μετὰ ἀξιοπρίστων καὶ λογίμων ἀνδρῶν τῆς ἡμετέρας ἐνορίας ἡγου-
 μένων τε καὶ λαϊκῶν καὶ μετὰ παρακλήσεως τῆς χάριτος τοῦ ἁγίου
 Πνεύματος μετὰ ψαλμωδίας καὶ δεήσεως ὀλονύκτου ὧδε κακεῖσε
 περιθλέψαντες καὶ διανοηθέντες, ἐρευνήσαντες ἀκριβῶς εὔρομεν ἄν-
 δρα ἀρέσκοντα τοῖς πᾶσι σὺν θεῷ, τὸν ὀσιώτατον καθηγούμενον 15
 τῆς σεβασμίας μονῆς τοῦ κῦρ Ἐπιφανίου (:) κῦρ Γερμανόν, γένους
 καὶ κλίσεως ὀνομαστοῦ, ἄνδρα ἐκ νεαρᾶς ἡλικίας τῆς μοναχικῆς
 τάξεως ἀναθρεμμένον, εὐλαβῆ, σώφρονα, εὐτακτον, διοικοῦντα τὴν
 ἰδίαν μονήν καὶ τοὺς μοναχοὺς εὐπρεπέστατα, γρήγορον, τῶν γραμ-
 μάτων ἔμπειρον, πρᾶον, δυνάμενον θεραπεῦσαι καὶ διοικῆσαι τὰ τῆς 20
 ἐπισκοπῆς.

Τοῦτον ζητοῦμεν, τοῦτον θέλομεν, τοῦτον ποθοῦμεν, τοῦτον ἀπο-
 θεγόμεθα, τοῦτον κοινῇ πάντες δοκιμάσαντες, ἐκλέξαντες καὶ σὺν
 θεῷ καὶ τῆς τοῦ ἁγίου Πνεύματος [χάριτος] ἐψηφίσσαμεν ἀδωροδό-
 κητα, ἀπροσωπόληπτα καὶ ἀπαράκλητα, καὶ εἰς ἕκαστος ἐξ ἡμῶν 25
 τῇ οἰκειοχείρῳ μαρτυρίᾳ ὑπέγραψε.

63 (φ. 171α)

Ἡ τάξις τῆς ὑποταγῆς ἔιν χρεωστει

2. οἰκονόμων ἐμφανίσσαμεν 4 (καὶ 7), παραιτ' 6. προρηθεῖς
 7. διώριστο ψήφον 8. τετημημένον 9. προρηθέντες 10. πολυήμε-
 ρου 11. ἐνώριος 12. τὲ 13. ὀλονύκτου ὧδε κακεῖσαι 14. εὔρο-
 μεν 15. καθ' ἡγούμενον 16. πρ 17. ἡλικίας 18. εὐλαβῆν εὐτα-
 κτον διοικοῦντα 20. διοικῆσαι 22. θέλωμεν 23. κοινοὶ 24. χάριτος
 προσέθηκα ἀδοροδόκητ'

Ὁ ἐπίσκοπος Ῥωμαῖος πρὸς τὸν ἐπίσκοπον Λατίνον
τῆς ἐνορίας ἐκείνης κατὰ τὸν ὀρδινιασμὸν τοῦ πάπα
ἔχει οὕτως·

Ἐγὼ ὁ ἐπίσκοπος ὁδεῖνα τῆς ἐνορίας τῆςδε ἀπ' αὐτὴν τὴν ὥραν
καὶ ἔμπροσθεν πιστὸς νὰ εἶμαι καὶ ὑποτεταγμένος τῷ ἁγίῳ Πέτρῳ
καὶ τῆς ἁγίας Ῥωμαϊκῆς ἐκκλησίας, κυρίῳ δὲ ἔμοι ἐπισκόπῳ Νεμε-
σοῦ τοῖς κανονικῶς ἐσερχομένοις, οὐ μὴ εἶμαι εἰς βουλήν νὰ χάωσῃ
τὴν ζωὴν αὐτοῦ ἢ νὰ κρατηθῆ εἰς κακίαν κράτησιν. Βουλήν ἦν δι'
αὐτοῦ ἔμοι ἢ δι' ἀποκρισιάρου ἢ διὰ γραμμάτων εἰς τὴν αὐτοῦ ζη-
μίαν οὐδένος φανερώσω. Τὸ παπᾶτον τῆς ρωμαϊκῆς ἐκκλησίας καὶ
τὴν ἀρχιερωσύνην τῆς ἐκκλησίας Νεμεσοῦ καὶ τὰς τάξεις τῶν
ἁγίων πατέρων βοηθὸς νὰ εἶμαι καὶ διεκδικητὴς καὶ φυλακτὴς.
σκηζομένης τῆς χειροτονίας μου κατὰ παντὸς ἀνθρώπου. Κληθεῖς
εἰς σύνοδον ἔρχεσθαι καὶ μὴ κωλυμένος ὑπάρχω κανονικὴν κύλυ-
σιν. Τὸν λεγόμενον τοῦ ἀποστολικοῦ θρόνου ὄν κύριον ὑπάρχειν ἐγνω-
ρίσω ἐρχόμενον καὶ ὑποστρέφοντα τιμῆσαι ἐνεργῆσαι καὶ εἰς τὰς
χρήσεις αὐτοῦ βοηθῆσαι. Οὕτως νὰ μᾶς βοηθήσῃ ὁ θεὸς καὶ τὰ
ἔργα τοῦ θεοῦ εὐαγγέλια.

ⲄⲄⲄ (σ. 180α)

Μηνὶ Μαΐῳ τῆς 7^{ης} ἔγχρονίας Ἰνδικτιῶνος τῆ' ἑκατέλαδαν
οἱ Λατίνοι εἰς τὴν Κύπρον.

Μηνὶ Ἀπριλλίῳ α' = πρώτη τῆς 8^{ης} ἔγχρονίας Ἰνδικτιῶ-
νος 7' περὶ ἐκύκλωσαν τὴν πόλιν.

Μηνὶ Μαΐῳ 4^{ης} ἡμέρα Τετράδῃ τῆς 9^{ης} ἔγχρονίας ἐτελιόθησαν
διὰ πυρὸς οἱ μοναχοὶ Ἰωάννης Ἀνανίας καὶ Κώνων καὶ οἱ μετ' αὐτοῦ

Μηνὶ Ἰουλίῳ κβ' τῆς 10^{ης} ἔγχρονίας γέγονεν ἡμῶν ὑποταγή.
Μηνὶ Μαΐῳ ια' ἡμέρα Τετράδῃ ὥρα ἕκτη γέγονεν ἡ θεοθήλατος ὀρ-
γὴ μεγάλου σεισμοῦ εἰς τὴν 10^{ην} ἔγχρονίαν.

1. λατίνον 2. ἐνορίας 3. ὄν ἐνώριος 5. εἶμε 7. κανωνικῶς
8. κρατήσῃ ἢν 10. οὐδένος παπᾶτον 12. διεκδικητῆς φυλακτῆς.
13. χειροτονίας 14. κανωνικὴν 15. λεγάτον 16. ἐρχόμενον ἐνερ-
γεῖσαι 17. μᾶς βοηθήσει

67 (φ. 115α)

Ἡ ἀποκοπή τῶν ψωμίων ὧν ἤρξαντο ἀπὸ τὸν καιρὸν τῆς ε' ἐν-
δεικτιῶνος τῆς μ' ἐγγραφίας.

Εἰς τὴν ὄρεινήν.

Νὰ καταγράφεται ἡ λογαρική, εἰσοδος ἑλγ. τὰ εἰσοδήματα ὁ-
μοίως τῶν παρελθόντων τριῶν χρόνων, καὶ ἀπ' αὐτῆς τῆς ὁμάδος 5
νὰ κρατήσῃς τὸ ς' καὶ εἴτι εὐρεθῇ νὰ λογαριασθῇ οὕτως. Τὸ σι-
τάριον μόδια ας'' εἰς τὸ ὑπέρπυρον, τὸ κριθάριον μόδια βς'' εἰς τὸ
ὑπέρπυρον, τὸ κρυσὶν τὰ ρ' μέτρα ὑπέρπυρα γε', τὴν ποτίμην γῆν
μόδια ας'' υ'' εἰς τὸ ὑπέρπυρον, τὴν ἐργασμένην γῆν μόδια γς''
εἰς τὸ ὑπέρπυρον καὶ τὴν χέρσον γῆν μόδια ζ' εἰς τὸ ὑπέρπυρον. 10

Εἰς δὲ τὴν ὀμκλήν γῆν καὶ κάτω μερέαν ὄλην ὀφείλει ποιεῖν
οὕτως.

Ὁ ζευγαράτος ὑπέρπυρα ξ', ὁ μονοδοῦδάτος ὑπέρπυρα μ', ὁ πε-
ζὸς ὑπέρπυρα κ', ὁ ἐν ἡλικίᾳ παῖς ὑπέρπυρα ιε', ὁ ἱερεὺς ὑπέρπυρα
κ', ἡ γῆνα ὑπέρπυρα ς', εἰ ἔχει ζευγάρην ὑπέρπυρα μς', εἰ δὲ ἡμι- 20
συ, ὑπέρπυρα ς' ἡ ποτίμη γῆ, μόδια ας'' υ'' εἰς τὸ ὑπέρπυρον, ἡ
ἐργασμένη μόδια γς'' εἰς τὸ ὑπέρπυρον, ἡ χέρσος μόδια ζ' εἰς τὸ
ὑπέρπυρον. Ὄφείλει ἔχειν ὁ ζευγαράτος γῆν μοδίων μ', ὁ μονοδοῦ-
δάτος μοδίων λ' καὶ ὁ πεζὸς μοδίων κ'. Ὁμοίως ἐάν ἔχη εἰς τὸν
τόπον καὶ ἀμπέλιν τῶν παροίκων ἵνα ψηφίζεται οὕτως· τὸ υγ τοῦ 25
ζευγαρίου ἡγουν τὸ ἐπαίρει ἡ ἀθθεντία ὑπέρπυρα μ' καὶ τὸ ἀνοιχον
αὐτοῦ δημόσιον. Ὁμοίως ἐάν ἔχη χανούτιν, περιβόλιν ἢ ἄλλο τι
ἵνα ψηφᾶται : —

Χρή, γινώσκειν καὶ τὰ δημόσια τῆς γῆς ὑπάρχωσιν οὕτως. Ἡ 30
πρώτη πότιμος μοδίων μὴ εἰς τὸ ὑπέρπυρον, ἡ δευτέρα πότιμος μο-
δίων ρ' εἰς τὸ ὑπέρπυρον, ὑποπότιμος ὀλοκαιρινῆ μοδίων λ' εἰς τὸ
ὑπέρπυρον ὑποπότιμος χειμερινῆ μοδίων μ' εἰς τὸ ὑπέρπυρον. Τὰ
ὑπάμπελα μοδίων κ' εἰς τὸ ὑπέρπυρον καὶ ἑλαιῶν λ' εἰς τὸ ὑπέρ-
πυρον : —

β. ὄρεινήν 4. τὰ εἰσοδ' 1. καταγράφεται 5. οἴα 7. κρ⁹
8. γῆν 15. ἔχει 21. ἐπέρη 22. χανούτι τί 24. χρῆ 25. διαι-
ρίσθη (καὶ κατοιτέρω) 26. ὑπε

68 (φ. 164α)

Ἑρμηνεία εἰς ἀποκοπὴν ψωμίου τῆς κάτω μερέας.

Να καταγράφονται οἱ ζευγάτοι καὶ οἱ μονοβοῖδάτοι καὶ οἱ πε-
 ζοί, ἐπὶ ἂν καταγράφῃς τούτους καὶ ποιήσῃς τὴν ομάδα τούτων,
 ἵνα καταγράφῃς καὶ τὴν γῆν ὅλην τοῦ χωρίου πόσων μοδίων ὑπάρ-
 χει ἔκτοτε ἵνα ἐπιδώσῃς τοῦ ζευγάτου μόδια μ' τοῦ μονοβοῖδάτου
 λ' καὶ τοῦ πεζοῦ μόδια κ' καὶ ὀφείλεις ψηφίσειν τὸν ζευγάτον ἰι ξ'. 5
 τὸν μονοβοῖδάτον ἰι μ' καὶ τὸν πεζὸν ἰι κ' τὴν δὲ λοιπὴν γῆν ὅσην
 ὑπομείνῃ μετὰ ταῦτα ἱκανώσῃς τούτους καθὼς ἄνωθεν δεδηλώκαμεν
 ἵνα ψηφίσῃς τὴν πότιμον γῆν μοδίων ασν εἰς τὸ ἰι τὴν ἐργασμένην
 ΓΟII μοδίων εἰς ἰι καὶ τὴν χέρσον ζ' μοδίων. Ποιήσωμεν οὖν τοῦτο
 ὡς ἐν παραδειγματι. Ἡύραμεν εἰς πρὸς (= Προάστειον;) ζευγάρια 10
 ΙαϞ καὶ γῆν μοδίων αὐχζ' ἤγουν ἐργασμένην μοδίων ατξζ' καὶ χέρ-
 σον μοδίων ρλ'.

ἤ γ ο υ ν

ὑπέρπυρα ζευγάρια ΙαϞ'	ὑπέρπυρα τῆς λοιπῆς γῆς	ὑπέρπυρα τῆς ἐτέρας χέρσου	
καὶ γῆν μοδίων νο ἰι ψ	τῶν ὠχζ' μοδίων ἰι ανς κοκς	γῆς τῶν λρ' μοδίων ἰι ιη	
		κοκ ιγ'	15

ἰι ἄφ' ὧν δεκατικὰ
 ἰι ἄφ' ὧν δεκατικὰ

69 (φ. 168α-β)

Ἡ ἀνθρωπίνη ἀσθένεια, πολλῶν ἐλαττωμάτων ἔμπλεως οὔσα
 δεῖται τοῦ ὑπεριδόντος καὶ συνετίζοντος καὶ διδάσκοντος καὶ πρὸς
 τὴν τῶν ἡμαρτημένων κερανεῖ ἐνὶ ἐκάστῳ τὸ φάρμακον, ἵνα δι- 20
 ἑαυτοῦ ἀποκλείσας τὰ ἐντὸς τὸν νοῦν ἐπιθολοῦντα καὶ τὴν ψυχὴν
 καθαρὰν τῷ καθαρῷ ἐποφθεῖη, μετὰ τοῦ προφητοῦ Δαυὶδ θαρροῦντες

1. να 2. ἐπ' ἂν καταγράψῃς ομάδα 3. καταγράψῃς 4. ἐπι-
 δώσεις 5. παις ὀφείλεις 6. παιζὸν 7. ἱκανώσῃς καθὼς 17. ἀφῶν
 18-19. ἐλαττωμάτων ἔμπλεως οὔσα δεῖτε 19. ὑπεριδόντος 20. κερανεῖ
 ἐνὶ 21. ἐαυτοῦ ἀποκλείσας 22. ἐποφθεῖη

βρωμεν τὸ εἶπα ἐξαγορεύσω κατ' ἐμοῦ τὴν ἀνομίαν μου τῷ Κυρίῳ
 καὶ σὺ ἀφήκας τὴν ἀσέβειαν τῆς καρδίας μου. Ἰκανὸν τοίνυν εὐ-
 ρούσα ἡ μετριότης μου σὲ τὸν ἱερομόναχον κῦρ ὀδεῖνα ἀνατίθημι
 σοὶ τὴν ἱεράν καὶ ὀσιωτάτην διακονίαν, ὅπως προσάξῃ θεῷ τοὺς
 5 προσερχομένους σοὶ ἐν τῇ θεωσώσῳ πόλει τῆδε, ὡς προτρεπόμενος
 παρ' ἐμοῦ τὸ ἀσφαλές καὶ ἐνδόσιμον παρὰ τῆς ἡμῶν μετριότητος
 κεκτημένος καὶ ὄντινα δίσσεις ἐπὶ τῷ αὐτῷ ἐγκλήματι ἔστω δεδεμέ-
 νος καὶ ὄντινα λύσεις ἔστω λελυμένος. Ὁφελείη δὲ καὶ μοναχοῦς
 10 κουρεύειν ὅπου δ' ἂν καὶ δεηθῶν σε. Ἐπὶ τούτῳ γὰρ καὶ τὸ πα-
 ρὸν ἐντάλμα ἐξ ἐπιτροπῆς ἡμετέρας γραφὴν ἐπεδόθη σοὶ εἰς ἐνδειξιν
 καὶ ἀσφάλειαν. Μηνός.

Καὶ κάτωθεν ἡ ὑπογραφή τοῦ ἀρχιερέως.

70 (φ. 1583)

Τὸ τοὺς γονεῖς σέβεσθαι τε καὶ τιμᾶν θεῖος νόμος παρακελεύε-
 ται ὡς αἰτίους ὄντας μετὰ θεὸν τῆς τῶν τέκνων γενέσεως. Εἰ δέ γε
 τιμᾶν τοὺς ἡμετέρους γονεῖς καὶ σέβεσθαι διὰ νόμου παρακελευό-
 15 μεθα, τίς μοι χάρις μηδὲν πλεῖον παρὰ τὸ διατεταγμένον ποιοῦντι;
 Εἰ γὰρ καὶ τοῖς πᾶσι μὴ ἦν τοῦτο νενομοθετημένον, ἔδει ἂν ἐμὲ
 τοῦτο ποιεῖν τῶν τοιούτων πανευγενῶν καὶ πανενδοξοτάτων ἀξιω-
 θέντι γεννητόρων καὶ πανευμέγεθες ὄνομα κεκτημένῳ τὴν εὐπα-
 τρίαν. Ἄλλ' ἐπειδὴ οὐδ' ἂν ποτέ τι δυνήσομαι ἄξιον ὑμῖν προσε-
 20 νέγκαι τοῖς ἐμοῖς γεννήτορσιν, ὑπὲρ ὧν αὐτοὶ εἰς ἐμὲ κεκοπιάκατε
 καὶ κοπιᾶτε τοῦτο μόνον ἐκ θεοῦ ἐξαίτων ἐπεύχομαι, τὸ τῆς ἡμε-
 τέρας τυχεῖν εὐχῆς καὶ ἀξιωθῆσεσθαι θεάσασθαι εἰς ἐμὲ ἅπερ ὑμεῖς
 ἐπεύχομαι. Τανῶν δέ σε τὸν πανενδοξότατον καὶ πικνυκέρτιμον πα-
 τέρα μου κῦρ Κωνσταντῖνον τὸν σεκρετικὸν ὁ γλυκύτατος καὶ περι-
 25 πόθητός σου υἱὸς Ἰωάννης κατασπάζομαι καὶ εὐχομαι ἐν Κυρίῳ τοῦ
 ὑγιεινῶς καὶ εὐρώστως διάγειν σε ἐπὶ μονᾶς σε διαφυλάττοντα.

1. εἶπα	ἐξαγορεύσω	2. ἱκανὸν	3. ἀνατίθημι	ἐκ τοῦ ἀνατίθημι
5. τῆδε	6. ἐνδόσιμον	7. ὄντινα	8. δίσσεις	τὸ αὐτὸ
9. λελυμένος	10. τοῦτο	11. ἐντάλμα	12. ἐπεδόθη	13. τοῦς
14. διανόμου	15. μὴδὲν	16. τοῖς	17. μὴ	18. ποιεῖ
19. τῷ	20. γεννητόρων	21. δυνή-	22. σομαι	ἡμῖν
23. ὑπερ	24. ἐξαίτων	25. ἀξιωθῆσεσθε	26. ἐμαί	27. κατά-
28. σπάζομαι	29. ὑγιεινῶς	30. ἐπειμονά		

71 (φ. 159α)

Πανενδοξότατε, πανυπέριμε, παμμέγιστε, πάση φρονίσει κεκοσμημένε, περιφανέστατε δούλε τοῦ πανυψηλοτάτου καὶ κραταιοτάτου ἀγίου βασιλέως ἡμῶν καὶ μέγα διερμηνευτὰ κῶρ Ἰωάννη κουέουκλίσιε, ἡμέτερε δὲ κατὰ πάντα ἐρασμιώτατε αὐθέντα καὶ γνησιώτατε φίλε, ἐν Κύριῳ θεῷ σε χαίρειν καὶ εὐθυμεῖν ἐπεύχομαι πάντοτε ὁ σὸς κατὰ πάντα Ἰωάννης ὁ τοῦ σεκρετικοῦ, ἐπιποθῶν ἐνωτίζεσθαι μετὰ τῆς θεοφιλοῦς υἱείας σου καὶ τῆς τοῦ κραταιοτάτου βασιλείως ἡμῶν χάριτας καὶ εὐμενείας ἀδιαλείπτους ὑπάρχειν ἐπὶ σέ. Ἔστω δὲ γνωστὸν τῇ ἀντιλήψει σου περὶ τῆς ὑποθέσεως ἧς ἐδήλωσας πρὸ καιροῦ ὡς ὅτι ἐν σπουδῇ ἐσμέν.

10

72 (φ. 159α)

Ὅσα τε περὶ βίου λαμπρότητος καὶ ἀρετῶν ἀκρότης καὶ λόγων . . . , ἐπεὶ καὶ τοσοῦτον ὡς εἶχός σε τῇ ἀποστολικῇ καθέδρῃ καθίερυσεν ὁ Κύριος, παναγιώτατε καὶ μακαριώτατε πατριάρχα Θεουπόλειος μεγάλης Ἀντιοχείας καὶ ἡμέτερε κατὰ πνεῦμα πάτερ, οὐκ ἂν δυνησαίμην πώποτε κἄν μόνον ἀπάρξεσθαι διηγεῖσθαι, ὡς ἀσθενέστατον καὶ πάνυ ἑμαυτὸν συγγινώσκων τῷ τοιούτῳ ἐγχειρήματι.

15

73 (φ. 159α)

Χαίρειν καὶ εὐθυμεῖν σε ἐπεύχομαι, πανενδοξότατε καὶ λογιώτατε κῶρ ὀδεῖνα, ἐπεὶ καὶ ἡμεῖς τῇ τοῦ θεοῦ μακροθυμίᾳ ζῶμεν ὑπὲρ ταῖς πολλαῖς προσβολαῖς τῶν ἐπισυμβάντων ἡμῖν ἀνιαρῶν κατατροχόμεθα Ἐλπίζομεν δὲ εἰς τὸ τοῦ θεοῦ ἔλεος ὡς διασκεδασθελήσαν ποτε δι' εὐχῶν ὑμετέρων αἱ τοιαῦται ἀνία ἀφ' ἡμῶν.

21

74 (φ. 159α-β)

Οὐκ ἔχω διὰ γραφῆς ἐκφάναι τὴν τῆς ἡμετέρας καρδίας προ-

2. δούλε 4. ἐρασμιώτατε 5. γνησιώτατε 7. θεοφιλοῦς 10. προ-
κωροῦ 11. ὅσα 12. αἰσχημ 16. τοιοῦτω 19. ἐπεὶ 20. ἡμῖν 22. αἱ

θυμίαν, ὅπως ἐνδιετέθη πρὸς τὸν σὸν ἄρωτα, ὡς πάντων φίλων ἐμοῦ ἐρασμιώτατε κῦρ ὀδεῖνα. Ἄδιαλείπτως γὰρ ἐνοπτρίζομαι σὺν σοὶ παρεῖναι καὶ σοὶ διαλέγεσθαι, καὶ κἂν θέλων καὶ μὴ θέλων μνησ-
 1593 γεύειν σου διηνεκῶς σὺ διαλείπω, || καὶ μὴ θεωρῶν σε δοκῶ θεω-
 5 ρεῖν σε.

225 (φ. 1596)

Εὖ οἶσθα, ὅτι τὴν σὴν διάζευξιν χωρισμὸν τῆς ἡμετέρας ψυ-
 χῆς ἐκ τοῦ σώματος ἤγοῦμαι, ἐπεὶ, εἰ καὶ τὸ φαινόμενον ἔσικα
 ζῶν μετὰ τὸν σὸν χωρισμὸν, ἀλλ' ὁμως θανάτου τὴν τοιαύτην
 ζωὴν ὑπολαμβάνω.

26 (φ. 1596)

10 Πανευδεξότατε, πανυπέριμε, πάσης φρονήσεως καὶ χάριτος.
 θείας ἀνέπλεε, κῦρ ὀδεῖνα, ἡμέτερε δὲ κατὰ πάντα γλυκύτατε αὐ-
 θέντα καὶ φίλε εἰς Κύριον τὸν θεὸν πέποιθα, εἰς ὃν καὶ διηνεκῶς
 τὰς εὐχὰς ἀνατείνω τοῦ ὑγιαίνειν σε ψυχῇ τε καὶ σώματι καὶ εὐ-
 θηνίᾳ βίου καὶ λαμπρότητι διεξάγειν τὸν βίον, σκεπτόμενος τῇ δε-
 15 ξιᾷ χειρὶ τοῦ ἐπουρανίου βασιλέως ἀπὸ παντοίας προσβολῆς ἐναν-
 τίων ἀπήμαντος.

27 (φ. 1596)

Φίλου πιστοῦ οὐκ ἔστιν ἀντάλλαγμα τῶν ὄντων οὐδέν. Καὶ γὰρ
 ἀκριδῶς, ὡς ἔοικεν, ἐπὶ σὲ πεπλήρωται ταυτὶ τὸ λόγιον, ἐρασμιώ-
 20 τατε, καὶ φίλων ἐμοὶ τιμιώτατε φίλε. Τὴν γὰρ ψυχὴν σου τέθεικας
 τῆς καλλίστης ἀγάπης ὑπὲρ ἐμοῦ.

28 (φ. 1596)

Ἐγὼ μὲν καὶ πρότην, ἐνηχούμενος τὰς σὰς θεοφιλεῖς καὶ ἐναρέ-
 25 τούς πολιτείας, ἐνηδούμην καὶ ἔχαιρον, νῦν δὲ καὶ ἡ τῆς γλυκυτάτης
 καὶ πανηδίστης γραφῆς σου παρουσία τόσον με . . . . (μένει ἀτελής).

2. συνοῖ σω 6. ἦσθα διάζευξιν 12. διήνεκῶς 20. ὑπερεμοῦ 23. με

79 (φ. 159^β)

Χαίρω μὲν καὶ εὐφραίνομαι ὡς οὐδεὶς ἄλλος ἐπὶ τῇ σῇ παρου-
 σία, ἀνιῶ δὲ καὶ οὐ μικρὸν ἐπὶ τῇ σῇ διαζεύξει, ὃ φίλων ἔμοι τι-
 μιώτατε, ἐρασμιώτατε κῦρ ὀδεῖνα. Ἐπεὶ γὰρ ἐλύληθας οἶά τι τερψί-
 θυμον ἔαρ πρὸς ἡμᾶς τοὺς κατατακέντας καὶ καταψυχθέντας ὡς ὑπό-
 τινος δριμύτατου χειμῶνος ταῖς καταλαβούσαις ἡμᾶς περιστάσεσι. . . 5
 (μένει ἀτελές)

80 (φ. 159^β)

Παγοσιώτατε καὶ ἰσάγγελε καὶ πνευματικὲ ἡμῶν πάτερ ἱερομό-
 ναχε κῦρ ὀδεῖνα τὴν ἐδαφιαίαν μετάνοιαν ἀπονέμω τῇ σῇ ἀγιότητι ὃ
 ἔσχατος δοῦλος τῶν σῶν ἀγίων εὐχῶν Ἰωάννης ὁ Ἀρμενιανόπουλος.

81 (φ. 159^β)

Πανηγαπημένε μοι φίλε ἐν Κυρίῳ κῦρ ὀδεῖνα, πέποιθα εἰς Κύ- 10
 ριον τὸν θεὸν τοῦ ὑγιῶς διάγειν σε, ἐπειδὴ καὶ ἡμεῖς ὑγιαίνομεν τῇ
 τοῦ θεοῦ χάριτι.

82 (φ. 160^α)

Καὶ τίς σου ἡδίων εὐρεθήσεται ποτε, γλυκύτατε φίλε; Ἴπὲρ γὰρ
 μέλι γλυκάζειν δύνουσι τὴν ἐμὴν καρδίαν οἱ σοὶ ἐκχεόμενοι ἀπὸ γλυ-
 κυτάτου στόματος γλυκύτατοι λόγοι, εὐφραίνεις δὲ με ταῖς γλυκυτά- 1:
 ταις δμιλίαις σου καὶ καταπραῦνεις ταῖς παραινέσεσι τὸν ἡμέτερον λο-
 γισμὸν θορυβούμενος καὶ πάντα πρὸς τὸ συμφέρον ποιεῖς.

83 (φ. 160^α)

Ἐπιθεῖ τὰ τῆς σῆς γλυκυτάτης ὕψεως, ἐρασμιωτάτῳ κάλλει οἶον
 ἄτε σιδήριον, ὑπὸ τῆς ψηφίσιοις προσεξελκόμενον. Οὐκ ἀνέχομαι τὸ
 μὴ ὄσοῦν σε καὶ ὑπὸ σοῦ φωτίζεσθαι καὶ ἀναψυχῆν τῶν ἐμπαθῶν λογι- 20
 σμῶν † . . . (μένει ἀτελές).

1. κατάτακέντας κατάψυχθέντας 7. ἰσάγγελε ἱερομχ 8. ἀγιό-
 τητι Ἐν τῇ ὡς πλαγίως 11. ὑγιῶς 13. εὐρεθήσεται ὑπερ 16. κατα-
 πραῦνεις παραινέσεσος θορυβούμενοι 18. ἄτε 19. πρόσεξελκόμενον
 ἀνέχομ 20. φωτίζεσαι

81 (φ. 160α)

Πανσιώτατε καθηγούμενε τῆς σεβασμίας μονῆς τῆς ὑπεράγιας
 δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου τοῦ Μαχαίρα καὶ ἡμέτερε κατὰ πάντα
 πνευματικὲ πάτερ καὶ εὐχέτα ἱερομόναχε κῦρ ὁδεῖνα, πέποιθα εἰς
 κύριον τὸν θεὸν τοῦ ἐν ὑγείᾳ καὶ εὐρωστίᾳ διατηρεῖν σε τῷ σώ-
 ματι. Ἦν γὰρ ψυχὴν εὖ οἶδα καλῶς ὑγιάειν σε ὡς διηνεκῶς κα-
 καταλαμπομένην ταῖς θεωρίαις τοῦ πνεύματος. Ἔστω δὲ γνωστὸν τῇ
 ἀγιωσύνῃ σου περὶ ὧν μοι δεδήλωκας . . . (μένει ἀτελής).

82 (φ. 160α)

Μέχρι τίνος ἀνεξόμεθα τὴν σὴν ἐνδημίαν, τιμιώτατε δέσποτα ;
 Ἐξέλιπον ἡμῶν οἱ ὀφθαλμοὶ διηνεκῶς τὰς ὁδοὺς ἐπιτηροῦντες πό-
 θεν σε ἀποδεξόμεθα. Ὁ δὲ νοῦς ἤλγησεν ἀπὸ τῶν πολλῶν ἐννοιῶν
 τὴν ἀσχόλησιν καὶ παρὰ βραχὺ κατεπόθημεν ἂν ὑπὸ τῶν φροντί-
 δων, εἰ μὴ φθάσασα ἡ τιμία σου γραφὴ ὀλίγον ἡμᾶς ἀνεκτήσατο.

83 (φ. 160α)

Ἔρωσ μοι ἐγκάρδιος πρόσεστιν αἰσθητοῖς ὀφθαλμοῖς προσιδεῖν
 καὶ προσλαλῆσαι, τιμιώτατε φίλε κῦρ ὁδεῖνα, ἐπειδὴ ἐξ ὅτου διέ-
 στην τῆς σῆς ὀμιλίας οὐ δύναμαι ἕλως γαληνιᾶν ἐκ τῶν ἐπεμβαί-
 νόντων μοι ἀνιστῶν ἐνθυμήσεων, τίς τε γέγονας, πῶς δὲ διάγεις
 καὶ πῶς τὰ κατὰ σὲ πάντα διάκεινται. Οὐ μὴν ἥ ἀλλὰ καὶ περὶ τῶν
 ἐμῶν μεριμνῶν, αἵ σε περιέχουσιν πῶς τε διάγω καὶ πῶς διάκειμαι
 ὡς ἀνίστασθαί σε πεποιθῶς ἐν ὑλίψει διάγω.

84 (φ. 160β).

Πολλὰ θαυμάζομαι ἐπὶ τῇ σῇ ἀγάπῃ πῶς οὐκ ἐμνήσθης μου διὰ
 τὸ τοῦτου μακροῦ χρόνου. Καὶ γὰρ ἤδη τριετίαν ἔχων ἀφ' οὗ ἀπ' ἄλ-

2. μαχερά 4. ὑγεία 5. ὑγιάειν 6. καταλαμπομένην 7. περιῶν
 11. παραβραχὺ κατ'ἐπόθημεν 12. ὀλίγον 13. πρόσεστην 16. ἀνιστῶν
 18. περιέχουσαν ἐκ τοῦ περιέχουσαν 20. πεποιθῶς 20. οὐκεμνήσθης
 21. τὸ ἐκ τοῦ τῆς 22. ἀπαλλήλων

λήλων διέστημεν, οὐδαμῶς μοι παρὰ σοῦ τι καὶ μικρὸν γραμματίον παρεγένετο, ὅπερ καὶ θαυμάζω καὶ λίαν φροντίζειν οὐκ ἐῶ.

88 (φ. 1606)

Ὡς περ κίβδηλος καὶ θεοστυγῆς ἡ πίστις, οὕτω καὶ τὸ βήπτισμα τούτων καὶ πᾶν σαπρὸν δένδρον καρπὸν οὐ ποιεῖ ἐκκόπτεται καὶ εἰς πῦρ ἐμδάλλεται, καθὼς ὁ Κύριος ἀπεψίνατο.

89 (φ. 160β).

Εἰ βούλει, ὦ παιδίον, δι' ὀλίγον αἶνον μέτοχος γίνεσθαι πλείστων αἰῶνων, ἀγάπα τὸ μελετᾶν, ἐπαγρύπνει τὸ καπνᾶν καὶ προσέχειν τῇ διηγεκεῖ ἀναγνώσει. Οὕτως γὰρ καὶ οὐκ ἄλλως ποιῶν ἐπιτύχῃς τὸν καθ' ἕμερον.

90 (φ. 160ε).

Πόνοι γεννώσι δόξαν καὶ κάματοι προξενούσι ταινίας, ὡς περ φη- 10
 ὁ μέγας Βασίλειος, καὶ χωρὶς πόνων οὐδὲν κατορθοῦται χρηστόν. Εἰ δὲ τοῦτο ἀληθές, πονεῖτε καὶ ὑμεῖς, ὦ παιῖδες, καὶ φιλεῖτε τὴν με-
 λέτην καὶ τῇ ἀναγνώσει πρόκαισθε, ἵνα σοφώτατοι γένησθε.

91 (φ. 160ζ)

Δύχνος τοῖς ποσί μου ὁ νόμος σου καὶ φῶς ταῖς τρίβοις μου, φησὶν ὁ θεὸς Δαβὶδ. Εἰ γοῦν βούλει καὶ σύ, ὦ παιδίον, ἐν φωτὶ 15
 διατρέχειν καὶ ἐν φωτὶ διαπορεύεσθαι, τὸν φόβον τοῦ θεοῦ ἔχε ἐν καρδίᾳ καὶ τῷ νόμῳ αὐτοῦ πράττε τὰ καθήκοντα, ὅπως ἡ σου τὰ ἔργα ἐν φωτὶ.

92 (φ. 161α)

Κόποι, πόνοι, θλίψεις τε καὶ κακουχίαι, ἀποδράσατε νῦν ἀπὸ τοῦ μέσου, καὶ εὐφροσύνη καὶ πᾶσαι θυμηδαὶ δεῦτε προθύμως εἰς 20

1. οὐδαμῶς 2. οὐκεῶ 3. θεοστυγῆς 4. πᾶν 5. καθὼς 6. ὀλίγον ἕνον 7. καθήμερον 8. ταινίας δὲν φαίνεται ἔχον ὁρθῶς ὡς περ φησὶν 9. σοφώτατοι 10. ὄνομος 11. διαπορευεσθαι 12. τὸ νῦν

μέσον προσέλθετε. Δάμψον γλυκασμοῦ ἤλιε ξενοτρόπως τοὺς τῷ νοητῷ χείματ' ἐστυγνωμένους καταψυχούσας ἀνάτειλον ἀκτίνας.

☩ (φ. 161α)

Ὅσον ἐπεύφρανας ἡμᾶς φίλε, τῇ παρουσίᾳ τῆς γλυκυτάτης σου γραφῆς. Ὡς γὰρ γλυκάζον μέλι ταῖς ἡμετέραις καρδίαις τὰ ἑαυτῆς ἡδύτατα λόγια ἐναποστάξασα πᾶσαν πικρίαν πόρρω ἀπήλασε καὶ πάσης εὐφροσύνης ἡμᾶς ἐνέπλησε. Αὐτὸ γὰρ ἐδοκοῦμεν εἶναι τὸ χαριτόβρυτον στόμα. ὡς ἔθος ἐπάρδον ἡμᾶς τοῖς γλυκυτάτοις λόγοις καὶ νοουθεσίαις.

☩ (φ. 161α)

Τέκνον πνευματικὸν ὁδεῖνα, εἰ μὲν ἐγίνωσκες ἀκριβῶς τὸν τῆς νεότητος καιρὸν ὁποίων καὶ πόσων ἀγαθῶν πρόξενος τυγχάνει τοῖς σπουδαίοις, οὐκ ἂν τοσοῦτον ἡμέλεις· καὶ γὰρ ὁ μὴ σπουδάζων ἐν θέρει συλλέγειν καρποὺς τῷ καιρῷ τοῦ χειμῶνος μεγάλως κακοπαθῶν θλιβήσεται. Οὕτω καὶ ὁ μὴ σπεύδων ἐν τῇ νεότητί αὐτοῦ συλλέγειν καὶ θησαυρίζειν τὰ μαθήματα ἐν ἑαυτῷ τῷ καιρῷ τοῦ γήρου μεγάλως μεταμεληθήσεται. Καὶ γὰρ μία ὥρα τῆς νεότητος μειζοτέρα τυγχάνει πολλῶν ἡμερῶν τῶν ἐν τῷ γήρει καὶ μία ἡμέρα ὡσαύτως πολλῶν μηνῶν. Διὰ τοῦτο συμβουλεύομαι σοι ἀγαθὴν συμβουλήν τοῦ ἀποστῆναι σε τῆς κακῆς ῥαθυμίας καὶ ἀφορμὴν λαβεῖν σε τῆς καλῆς προθυμίας καὶ μὴ ἀργῶν καὶ ζημιούμενος καμὲ θλίβης σὺν τοῖς βουλομένοις σου τὴν μεγίστην προκοπὴν καὶ σωτηρίαν γονεῦσιν, οἵτινες διὰ τῆς τοῦ θεοῦ χάριτος εὐρωστίαν ἔξοιεν διηνεχῶς.

☩ (φ. 162α)

Καθάπερ ἀδύνατον σῶμα δίχα ψυχῆς ζωτικὴν ἐνέργειαν ἐπιδεικνυσθαι, ὡσαύτως οὐδὲ ἐμὲ δυνατὸν ζῆν στερούμενον τῆς σῆς γλυκυτάτης καὶ φεραυγοῦς ὄψεως. Εἰ γὰρ καὶ ἔοικα ζῆν, ἀλλὰ πολλῷ

2. νοητῷ 6-7. χαριτόβρυτον ἐκ τοῦ χαριτόβρυτον 12. αὐτοῦ 15. μεταμεληθήσεται 17. ὡσαύτως διατοῦτο 18. ἀποστῆναι 21. ἔξοιεν 22. ἰδυνατον

·χείρω θανάτου τὴν τοιαύτην ἡγοῦμαι ζωὴν, καὶ, εἰ μηδ' ὅλως ἂν ἐνωπτριζόμην τοῖς συχνοτάτοις ἰνδάλμασιν καὶ φαντάσμασιν τοῦ νοῦς τὰ περὶ σῆς ὀμιλίας, παραυτίκα τῷ Ἄδῃ προσήγγισα ἂν.

96 (φ. 162α)

Ἰσοκράτης ὁ ῥήτωρ περὶ παιδείας φιλοσοφῶν εἶρηκεν ὡς πικρὰ μὲν τῆς παιδείας ἡ βίβλα, ἡδεῖς δὲ οἱ καρποί. Καὶ γὰρ ὄντως ὁ παι- 5
δείας ἡμέρον ἔχων πόνων ἔχεται καὶ ἰδρώτων ὀσημέραι τυραννίσι δι-
ερός γίνεται ἔπει δὲ ὕστερον καρποὺς τρυγᾷ στάζοντας ἡδονῆς μέλι.

97 (φ. 162α)

Ἐπὶ πόνον στοιχῶν καὶ ἡδῆ φιληδῶν δι' ὀλίγον αἶνον μέτοχος πλείστων αἰνῶν γίνεται, ὁ δὲ πόνον ἀποστρεφόμενος ὄκνων δὲ ἐπι-
στρεφόμενος καθόλου αἰνῶν $\frac{1}{2}$ (μένει ἀτελής;) 10

98 (φ. 162α)

Ἔχε ἐπὶ λογισμῶν, ὦ παῖ, τὰ γραφόμενά σοι ῥησιδία καὶ λε-
ξείδια τὰ γλυκύτερα ὑπὲρ μέλι καὶ κηρίον καὶ ποθεινότερα ὑπὲρ
μυριάδας χρυσοῦ. Ταῦτα γὰρ σε . . . .

99 (φ. 162α).

Ἐρῶν παιδείας ἀπωθεῖται τὴν παιδιάν, ἐπιστρέφεται δὲ τὸ
προνεῖν καὶ ἀποστρέφεται τὸ ὄκνεῖν, ἐπείγεται τῷ . . . . περὶ λόγων 15
καὶ ἀγρυπνεῖν τῇ μελέτῃ, ἔπειτα δὲ ὕστερον καρποὺς τρυγᾷ στά-
ζοντας ἡδονῆς μέλι.

100 (φ. 162α)

Ἴδὸ βραθυμεῖν καὶ ἀργεῖν καὶ ὄκνεῖν καὶ ὑπνώττειν καὶ εὐφραι-
νεσθαι, τῷ σχολάζειν ταῖς παιδίατς καὶ μὴ ἡδεσθαι τῷ . . . . ἐν τῇ
παιδείᾳ εὐφροσύνην οὐδέποτε προξενήσουσι τῷ κεκτημένῳ. 20

1. μηδ' ὅλως 2. ἐνωπτριζόμην 3. ὀμιλίας παρ' αὐτίκα 4. πικρὰν
5. ἡδεῖς 6. ὡς ἡμέρας 7. τυραννίσι 8. ἴδη φιληδῶν ὀλίγον ἔνον
10. καθόλου ἔνον 11. ἐπιλογισμῶν 12. μέλη 12-13. ὑπερμυριάδας
14. ἀποθεῖται 15. ἰδίῳν 18. τῷ 19. ἡδεσθαι ἰδίῳν 20. εὐφροσύνη
οὐδέποτε προξενήσαι

101 (φ. 162α).

Δικάζομα! σε, κόσμε· τις πόθεν πάρει | πρῶτον δίξον καὶ ὅποι.
καταστρέφεις, | ῥοιζεῖς καὶ πῶς με κύκλος ὡς μύρμηκ' ἄγω. | Οὐκ.
οἶδ' ἔλιεν προήλθον, ἐκ θεοῦ δέγε, | καταστρέφω δ' εἰς κρείσσον, οὐ
ροῖζῶ δέ σε.

102 (φ. 162α).

Ἦ Τὸν ἐνδιάθετόν σου ποθῶν ἀκριβῶς ἐπίσταμαι, εὖ οἶδ' ὅτι καὶ.
μὴ παρόντος μου μνημονεύειν καὶ ἀπόντος μου μείαν ποιείσθαι σε,
ἐπεὶ καὶ εἴωθε ψυχὴ ἀνακραθεῖσα πνευματικῶ ἔρωτι πρὸς ἑτέραν
ψυχὴν μηδαμῶς ἀπολείπεσθαι ἀλλήλων ἐνοπτρίζεσθαι τὰς ἑκατέρων
φαντασίας καὶ ἐφ' ἑαυτῆς ἐκάστη καταστοχάζεσθαι τὰ τῆς ἑτέρας
βουλεύματα. Τῷ καγὼ πεποιθῶς ὑπάρχω τοῖς τοιοῦτοις.

1. πάρειν ὅπ· 2. ῥοιζεῖς 5. ὅτι 6. ποιείσθαι 7. ἐπεὶ 8. ἀπο-
λείπεσθαι 10. τοιοῦτοις